

THUỐC CHỪNG NGỪA BỆNH GIÒI LEO (SHINGLES)

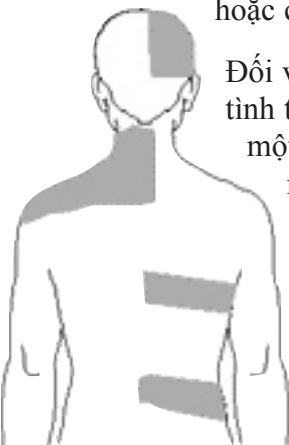
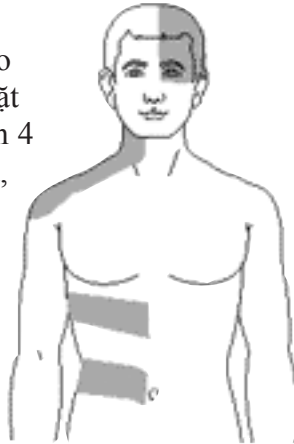
NHỮNG ĐIỀU QUÝ VỊ CẦN BIẾT

Có nhiều Bản Thông Tin Thuốc Chừa Ngừa bằng tiếng Tây Ban Nha và các ngôn ngữ khác. Xem www.immunize.org/vis.

1 Bệnh Giời Leo (Shingles) là gì?

Giời leo là tình trạng da nổi đỏ đau đớn, thường nổi rộp lên. Bệnh này còn được gọi là Mụn Rộp Zoster, hay chỉ gọi là Zoster.

Vết da nổi đỏ của bệnh giời leo thường xuất hiện ở một bên mặt hoặc cơ thể và kéo dài từ 2 đến 4 tuần. Triệu chứng chính là đau, mà có thể đau nhiều. Các triệu chứng khác của giời leo có thể là sốt, nhức đầu, ớn lạnh và đau bụng. Bị nhiễm giời leo rất hiếm khi đưa đến sưng phổi, các khó khăn về nghe, mù, sung não (viêm não bộ) hoặc chết người.

Đối với khoảng 1 trong 5 người, tình trạng đau nhiều có thể tiếp tục một thời gian dài sau khi da đã hết nổi đỏ. Tình trạng này được gọi là **đau dây thần kinh sau khi bị mụn rộp**.

Bệnh giời leo do siêu vi khuẩn Varicella Zoster gây ra, đây là cùng loại siêu vi khuẩn gây bệnh thủy đậu.

Chỉ có người nào đã bị thủy đậu (trái rạ) - hoặc, tuy hiếm khi xảy ra, đã chừa ngừa thủy đậu - mới có thể bị bệnh giời leo. Siêu vi khuẩn này ở trong cơ thể quý vị và có thể gây bệnh giời leo sau đó nhiều năm.

Quý vị không thể bị lây giời leo từ một người khác bị bệnh giời leo. Tuy nhiên, một người chưa bao giờ bị thủy đậu (hoặc chừa ngừa thủy đậu) thì có thể bị lây **thủy đậu** từ người bị bệnh giời leo. Trường hợp này không thường xảy ra.

Bệnh giời leo thường xảy ra nhiều ở những người từ 50 tuổi trở lên hơn là những người trẻ hơn. Bệnh này cũng thường xảy ra hơn ở những người bị suy yếu hệ thống miễn nhiễm vì bệnh như ung thư, hoặc vì các loại thuốc như steroids hoặc hóa trị.

Mỗi năm tại Hoa Kỳ có ít nhất là 1 triệu người bị bệnh giời leo.

2 Thuốc chừa ngừa bệnh giời leo

Một loại thuốc chừa ngừa bệnh giời leo đã được cấp giấy phép vào năm 2006. Trong các cuộc thử nghiệm lâm sàng, thuốc chừa ngừa này giảm bớt 50% rủi ro bị giời leo. Thuốc này cũng có thể giảm bớt đau đớn cho người vẫn bị giời leo sau khi chừa ngừa.

Nên chừa ngừa một liều thuốc ngừa bệnh giời leo cho người lớn từ 60 tuổi trở lên.

3 Một số người không nên chừa ngừa giời leo hoặc nên đợi

Những người sau đây không nên chừa ngừa giời leo nếu:

- đã từng bị phản ứng dị ứng đe dọa đến mạng sống đối với gelatin, thuốc trụ sinh neomycin, hoặc bất cứ thành phần nào của thuốc chừa ngừa giời leo. Hãy cho bác sĩ biết nếu quý vị có bất cứ chứng dị ứng nào nặng.
- hệ thống miễn nhiễm bị suy yếu vì đang:
 - bị AIDS hoặc một bệnh khác ảnh hưởng đến hệ thống miễn nhiễm,
 - điều trị bằng các loại thuốc ảnh hưởng đến hệ thống miễn nhiễm, chẳng hạn như dùng lâu dài các chất steroids với liều lượng cao,
 - điều trị ung thư như xạ trị hoặc hóa trị,

- ung thư ảnh hưởng đến tủy xương hoặc hệ thống bạch huyết, chẳng hạn như bệnh bạch cầu hoặc ung thư hạch bạch huyết.
- có thai, hoặc có thể có thai. Phụ nữ không nên có thai cho đến ít nhất là 4 tuần sau khi chủng ngừa giời leo.

Người bị bệnh cấp tính nhẹ, chẳng hạn như bị cảm, có thể chủng ngừa được. Nhưng bất cứ người nào có bệnh cấp tính trung bình hoặc nặng thường nên chờ cho đến khi lành bệnh rồi hãy chủng ngừa. Các trường hợp này gồm cả khi thân nhiệt lên đến 101.3° F hoặc cao hơn.

4 Thuốc chủng ngừa giời leo có những rủi ro nào?

Thuốc chủng, cũng như bất cứ thuốc nào khác, có thể gây ra vấn đề nghiêm trọng, chẳng hạn như phản ứng nặng vì dị ứng. Tuy nhiên, rất ít có rủi ro bị thuốc chủng tác hại nghiêm trọng, hoặc bị thiệt mạng.

Không thấy có vấn đề gì nghiêm trọng do thuốc chủng ngừa giời leo gây ra.

Các vấn đề nhẹ

- Đỏ, đau, sưng, hoặc ngứa ở chỗ chủng ngừa (khoảng 1 trong 3 người).
- Nhức đầu (khoảng 1 trong 70 người).

Cũng như tất cả các loại thuốc chủng khác, thuốc chủng ngừa giời leo đang được theo dõi sát để tìm các vấn đề bất thường hoặc nghiêm trọng.

5 Nếu có phản ứng trung bình hoặc nặng thì sao?

Tôi cần để ý gì?

Bất cứ tình trạng nào bất thường, chẳng hạn như phản ứng nặng vì dị ứng hoặc sốt nặng. Nếu xảy ra phản ứng nặng vì dị ứng, thì phản ứng đó sẽ xảy ra trong vòng vài phút đến một tiếng sau khi chủng ngừa. Các dấu hiệu của phản ứng nặng vì dị ứng có thể gồm khó thở, yếu ớt, khản giọng hoặc thở khò khè, tim đập nhanh, phát ban, chóng mặt, xanh tái, hoặc sưng cổ họng.

Tôi cần làm gì?

- **Gọi** bác sĩ, hoặc đưa người đó đến bác sĩ ngay.
- **Cho** bác sĩ **biết** rõ sự việc xảy ra như thế nào, ngày giờ xảy ra, và đã chủng ngừa khi nào.
- **Yêu cầu** bác sĩ của quý vị trình báo phản ứng này bằng cách nộp mẫu Hệ Thống Phúc Trình Biên Chứng Nguy Hại của Thuốc Chủng (Vaccine Adverse Event Reporting System, VAERS). Hoặc quý vị có thể trình báo qua website của VAERS tại **www.vaers.hhs.gov**, hoặc bằng cách gọi số **1-800-822-7967**.

VAERS không cố vấn y khoa.

6 Tôi tìm hiểu thêm bằng cách nào?

- Hãy hỏi bác sĩ của quý vị hoặc chuyên viên chăm sóc sức khỏe khác. Họ có thể đưa cho quý vị toa thuốc chủng hoặc đề nghị các nguồn thông tin khác.
- Liên lạc với Các Trung Tâm Kiểm Soát và Phòng Ngừa Bệnh Tật (CDC):
 - Gọi số **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)**
 - Hãy ghé website của CDC tại **www.cdc.gov/vaccines**

U.S. DEPARTMENT OF HEALTH AND HUMAN SERVICES
CENTERS FOR DISEASE CONTROL AND PREVENTION